

Artur Górak

Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

Radzyński Rocznik Humanistyczny 1, 189-202

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Artur Górak (Lublin)

Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

W 1867 roku Rząd Gubernialny Siedlecki zwrócił uwagę zarządom powiatowym, że wiejscy rzemieślnicy i handlarze prowadzą swoją działalność bez odpowiednich zezwoleń a co za tym idzie i opłat. Łukowski Zarząd Powiatowy na posiedzeniu 29 lipca 1868 roku podjął decyzję o nałożeniu stosownych opłat wynikających z ustawy o opłatach stemplowych oraz kar za prowadzenie działalności bez stosownych pozwoleń.¹ Wykazane dwa zajęcia powodowały podwójną opłatę i karę. Pojedyncza opłata wynosiła: wg tabeli o opłacie stemplowej – 0,15 rb., kara za nieopłacenie papieru stemplowego na pozwolenie – 0,15 rb., kara za naruszenie przepisów o herbowym podatku – 0,30 rb. Władze uzyskały w ten sposób 481,60 rb. W księdze żurnalów Zarządu oprócz w/w postanowienia zachowała się wszyta jako załącznik lista osób ukaranych z wyszczególnieniem zajęcia oraz miejscowości i gminy w której było ono wykonywane.²

Posługując się kryterium nazwiskowym można obserwować strukturę narodowościową poszczególnych zawodów i ich rozłożenie geograficzne. Poniższy wykaz jest też dobrą podstawą do analizy struktury zawodowej wsi podlaskiej po uwłaszczeniu. W/w lista spisana została po rosyjsku. Zgodnie z odpowiednimi zaleceniami władz nazwy własne zostały podane w wersji

---

¹ Полное Собрание Указов и Распоряжений Российской Империи. Устава о гербовом сборе с 1863 г.

² Archiwum Państwowe w Lublinie, Łukowski Zarząd Powiatowy, sygn. 6, knlb.

urzędowej czyli rosyjskiej. Taka praktyka powodowała zmiany nazw. Był to świadomy zabieg spowodowany po części specyfiką cyrylicy jednak w głównej mierze w grę wchodziły zabiegi rusyfikacyjne. Tutaj przeprowadzony został zabieg odwrotny aby ułatwić identyfikację. W przypadku imion i nazwisk pozostawiono brzmienie oryginalne. Bez tłumaczenia pozostawiono również nazwy profesji.

SŁOWNIK ZAJĘĆ

boczar, bondar- bednarz

garszecznik- garncarz, zdun

kamienszczik- kamieniarz

kirpicznik- ceglarz

kolesnik- kołodziej

kożownik- garbarz, rymarz

kupiec lesa- handlarz drewnem

kuzniec- kowal

maszynist- maszynista

mielnik- młynarz

mielocznaja sprzedaż lesnych pripasow, siena, soli - drobny handel leśnymi wiktuałami, sianem, solą

mular- murarz

owczinnik- garbarz skór owczych lub baranich

paktjar- maślarz

pilszczik- tracz

plotnik- cieśla

portnoj- krawiec

rieznik- rzeźnik

sapożnik- szewc

smolar- smolarz

sodierżyt chorczewnju- posiada oberżę

stolar- stolarz

szornik- rymarz

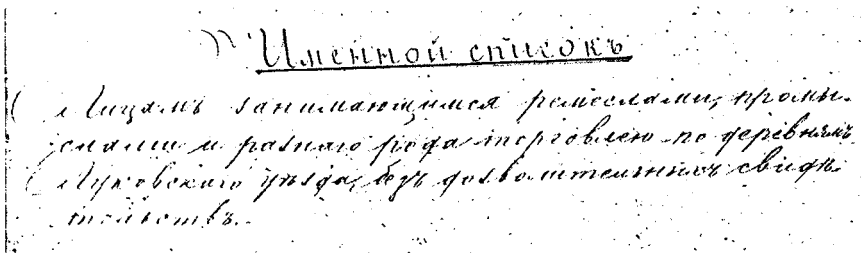
szubnik- kuśnierz

tkacz, tkaczycha- tkacz, tkaczka

torgowla ziarnowym chlebom- handel zbożowy

uboj skota- ubój bydła

Ilustracja nr 1. Nagłówek spisu.

Lp.	Gmina	Wieś	Imię i nazwisko	Zawód
1.	Prawda	Dembina	Wikentij Szelongowski	mielnik
2.		Zgorznica	Franc Staniszewski	
3.		Ruda	Terszek Zalbersztejn	
4.		Okuń	Moszko Zilbersztejn	
5.		Prawda	Pankiewicz	bondar
6.		Ruża	Jan Duczek	
7.		Toczyska	Mordko Naturman	smolarz
8.		Soćki	Anton Stosio	gorszecznik
9.		Zabiele	Icko Lin	mielnik
10.		Toczyska	Ignatij Rossa	bondar
11.			Wojciech Rossa	
12.			Nikołaj Rombiel	
13.			Walentij Rossa	

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

14.			Wojciech Bartosiak	
15.		Ruża	Paweł Sałasinskij	
16.			Anton Plak	kolesnik
17.			Walentij Kur	
18.			Martin Plak	
19.			Nikołaj Piskorz	
20.			Jan Zadrożny	
21.			Franc Rossa	
22.			Adam Niksa	
23.			Matwiej Piskorz	
24.			Mateusz Piskorz	
25.			Kazimir Skorupa	
26.			Ignatij Olkowicz	
27.			Juzef Krawczyk	
28.			Paweł Rossa	
29.			Mateusz Soćko	
30.			Jan Piskorz	
31.		Rossy	Anton Rossa	
32.			Jan Rola	
33.		Zaskwira	Paweł Skaryszewski	kuzniec
34.		Kisielsk	Paweł Czubkowski	
35.			Michaił Telman	pilszczik
36.	Mysłow	Mysłow	Karl Łazurek	plotnik
37.			Stanisław Łazurek	pilszczik
38.		Łomnica	Leopold Bartnik	kupiec lesa
39.		Ksawierinow	Adam Choladnyj	plotnik
40.		Jagodis	Chaim Gutnicki	paktjar
41.		Krupa	Uszer Farba	portnoj
42.		Wnętrzne	Martin Błachnio	plotnik
43.			Stiepan Kubaczeskij	kuzniec
44.		Lisikierz	Aqnton Ochniak	kuzniec
45.		Swider	Wojciech Szerszeń	plotnik

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

46.		Jagodne	Stanisław Czerniawskij	kuzniec
47.		Celej	Gerszek Matys	sapoźnik
48.		Guzdek	Iwan Mazurek	pilszczik
49.		Krupa	Moszek Goldsztejn	portnoj
50.		Guzowka	Urisz Gidankin	paktjar
51.		Baczkow	Franc Zaczek	pilszczik
52.		Guzdek	Uszer Farba	owczinnik
53.	Miastkow	Kamionka	Iwan Frelik	sapoźnik
54.		Borowie	Andriej Chapłonskij	stolar
55.		Brzuza	Pietr Dombrowskij	sapoźnik
56.		Miastkow Staryj	Andriej Żukowskij	bondar
57.		Miastkow	Juzef Staniszewskij	kuzniec
58.		Miastkow Staryj	Martin Gut	pilszczik
59.		Kruszowka	Szaja Kamienskij	sapoźnik
60.		Suchowola	Jefim Wachowicz	tkacz
61.		Oziemkowka	Pietr Domanskij	kuzniec
62.		Ryczyska	Stanisław Kozakowskij	toże
63.		Zwola	Szlama Akerman	mielnik
64.		Gozd	Jakow Szule	tkacz
65.			Stanisław Wyzinskij	kuzniec
66.		Borowie	Franc Ostrowskij	mielnik
67.		Mistkow Kostielnij	Ignatij Baranowskij	także
68.		Miastkow Staryj	Wilhelm Brezekat	kolesnik
69.			Srul Boruckij	bondar
70.			Jan Szaniawskij	pilszczik
71.			Gaskiej Dyna	mielnik
72.			Ludowik Nikiel	kuzniec

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

73.		Kruszowka	Szażja Kamionka	sapożnik
74.		Zabruzdy	Gosek Grajcar	paktjar
75.		Zwola	Szlama Kejzman	mielnik
76.			Zelik Ryma	paktjar
77.		Borowie	Leonard Kaczynskij	kuzniec
78.			Moszek Akerman	paktjar
79.			Iwan Chacinskij	stolar
80.		Oziemkowka	Jan Kazikowskij	mielnik
81.		Gozd	Zelik Młotek	paktjar
82.		Miastkow Stary	Aleksandr Szuleckij	stolar
83.			Juzef Domanskij	sapożnik
84.		Miastkowska Wola	Domacinskij Wojciech	kuzniec
85.			Anton Szyndler	szornik
86.			Palczynskij Benedykt	mular
87.		Brzuza	Dombrowskij Piotr	sapożnik
88.	Stanin	Ruda	Goldman Judka	paktjar
89.	Dombie	Dombie	Stanisław Sarniewskij	kuzniec
90.			Gerszko Wrubel	sapożnik
91.	Białobrze- gi	Talczyn	Wojciech Niedziela	kolesnik
92.		Tchorzew	Jan Piaseckij	stolar
93.		Białobrzegi	Jan Kruczek	kuzniec
94.		Papiernia	Konstantin Wardak	mielnik
95.	Jakusze	Jakusze	Moszko Glansman	sapożnik
96.		Grochowka	Dawid Wachtwail	toże
97.			Juzefa Giergiel	mielnik
98.		Tenczki	Charyton Wysokinskij	smolar
99.		Wierzejki	Jan Domanskij	kuzniec

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

100.		Jakusze	Maciej Ekielskij	mielnik
101.	Radoryż	Krzywda	Matwiej Kołaszew	toże
102.	Wojciesz- kow	Wojcieszkow	Grigorij Lisowski	toże
103.		Oszczepanin	Chana Taud Golfinker	mielnik
104.			Szłoma Gitern	toże
105.		Bystrzyca	Jankiej Rozenban	mielocznaja produkcja soli
106.		Baraki	Paweł Otessa	plotnik
107.			Andriej Domanskij	toże
108.			Gieronim Glinskij	toże
109.			Juzef Sidorowicz	toże
110.			Pietr Otessa	toże
111.		Siedliska	Juzef Matusiewicz	pilszczik
112.			Anton Matusiewicz	toże
113.			German Litwinskij	kuzniec
114.			Lejba Rozenblat	mielocznaja produkcja soli
115.		Baraki	Michaił Kopowski	plotnik
116.		Oszczepalin	Josek Miner	mielocznaja produkcja soli
117.	Gulow	Lipiny	Franc Pękalski	kuzniec
118.			Jukiel Ptasznik	smolar
119.			Matwiej Duczek	pilszczik
120.			Bieleckij	toże
121.		Okrzeja	Osip Leskiewicz	mular
122.			Chaim Alfiszer	mieł. prod. soli i lesnych przypasow
123.			Berek Szymiel	uboj skota
124.			Jan Skrzypiec	mular

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

125.			Michał Brudkowskij	kuzniec
126.		Wola Okrzejska	Nikołaj Darskij	kirpicznik
127.			Gerszek Kurżgant	paktjar
128.			Adam Fjuk	kolesnik
129.		Wola Gułowska	Szymon Jawiszek	toże
130.		Gułow	Michał Bjadun	bondar
131.			Osip Rudzinskij	kuzniec
132.		Konorządka	Icek Ekchajzer	mielocznaja prodaża soli
133.			Anton Dysielskij	toże
134.		Gułow	Naftul Ekchajzer	mielocznaja prodaża soli
135.		Gułowska Wola	Anton Synowieckij	smolar
136.			Srul Ekchajzer	mielocznaja prodaża soli
137.		Lipiny	Jan Kowalskij	kuzniec
138.		Okrzeja	Jankiej Alfisz	mielocznaja prodaża soli
139.			Osip Pietraszewskij	kożownik
140.			Chaim Biechatowicz	uboj skota
141.			Wolf Szlim	toże
142.	Gołombki	Gołombki	Franc Pietraszek	kuzniec
143.			Lcjbuś Grinbojm	mielnik
144.			Szmul Bajcz	kirpicznik
145.		Jeziory	Jan Sadowskij	tkacz
146.		Łazy	Baltazar Roczylskij	stolar
147.			Jakow Tomaszewskij	szubnik
148.		Strzyżew	Jankiel Szumak	paktjar

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

149.		Skrzyszew	Franc Wojcik	plotnik
150.		Zarżycz Łukowskij	Icek Gasklim	sapożnik
151.			Adam Sulejczyk	smolar
152.		Kownatka	Jozef Pulik	kolesnik
153.			Martin Sledź	stolar
154.			Wojciech Grzywacz	pilszczik
155.			Wojciech Pulik	toże
156.			Jan Sledź	toże
157.			Matwiej Pulik	portnoj
158.			Jan Mazur	kolesnik
159.			Teofil Jastrzębskij	mular
160.			Stanisław Zastawskij	kolesnik
161.	Ulan	Sobole	Berek Goldberg	mielnik
162.		Sientki	Stanisław Siekierzyńskij	szornik
163.		Domaszewnic a	Iojna Niebieskij	sapożnik
164.			Jozef Tursk	szubnik
165.			Franc Borowski	plotnik
166.		Ulan	Stanisław Michalskij	kuzniec
167.			Szyja Czop	sapożnik
168.			Szmul Zilbergold	torgowla ziernowago chleba
169.	Charlejow	Gordzesz	Stanisław Chudowolskij	kuzniec
170.		Charlejow	Lejzor Starowieszczik	paktjar
171.		Gordzesz	Paweł Niedziela	kolesnik
172.		Bielany	Ludwik Fonko	stolar

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

173.		Podlódow	Moszek Derfner	mielnik
174.		Przytoczno	Józef Kowalski	kolesnik
175.		Budziska	Józef Ostroga	kuzniec
176.		Fierdinandow	Wojciech Radzikowski	plotnik
177.		Sobieska	Józef Radzikowski	stolar
178.		Kalinowyj Doł	Leon Grodzicki	kuzniec
179.		Charlejow	Ignatij Parzyszek	kuzniec
180.		Podlódow	Iwan Biernard	boczar
181.	Skrzyszew	Zakzew	Józef Grochowski	plotnik
182.			Ludwik Gołowski	toże
183.			Osip Ostrowski	toże
184.	Trzebieszow	Szaniawy Poniaty	Boem Taubman	sapożnik
185.		Rogale	Gerszek Elbaum	kuzniec
186.		Trzebieszow	Berko Danowicz	uboj skota
187.	Celiny	Celiny	Ludwik Szyndler	mielnik
188.		Turzerogi	Isiof Adelman	paktjar
189.		Suleje	Lejba Sosnowicz	uboj skota
190.			Froim Koszczt	sapożnik
191.			Gerszek Diament	portnoj
192.		Celiny	Iojno Bocek	sapożnik
193.			Abram Kogut	toże
194.			Stanisław Rojecki	mielnik
195.	Ryżki	Ryżki	Anton Kardas	plotnik
196.			Wojciech Swider	tkacz
197.			Anton Strzałkowski	kolesnik
198.			Andriej Czerkies	portnoj
199.			Antonina Strzałkowska	tkaczycha
200.			Franciszka Goralska	toże

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

201.		Czeriel	Iwan Michalak	portnoj
202.			Iojna Naturman	uboj skota
203.			Juljan Izdebskij	plotnik
204.		Swidry	Iwan Końka	kożownik
205.			Walentij Kizaweter	stolar
206.			Aleksandr Szmulik	plotnik
207.			Foma Konkolewskij	garszecznik
208.			Michaił Zalewskij	pilszczik
209.			Wojciech Piewalskij	stolar
210.			Gringaum Całka	sapoźnik
211.			Srul Wyremba	rieznik
212.			Jankiel Wyremba	kirpicznik
213.			Osip Końka	kolesnik
214.		Swiderki	Ludwik Grzywacz	pilszczik
215.			Jakow Żantara	plotnik
216.			Martin Kłosowski	mielnik
217.		Szczygły Gorne	Szymon Olejarczyk	kolesnik
218.			Wojciech Głowackij	bondar
219.		Sarnow	Matwiej Sobczak	sapoźnik
220.			Matwiej Stempniak	kuzniec
221.			Michał Nowosielskij	sapoźnik
222.			Srul Wileńskij	uboj skota
223.			Anton Tomaszewicz	szornik
224.			Osip Zawistowski	mielnik
225.				
226.	Jarczew	Jarczew	Konstantin Dobieckij	mielnik
227.			Gerszko Młynowski	paktjar
228.		Nowyświat	Pietr Władinskij	sapoźnik
229.			Anton Lada	tkacz
230.			Jozef Komorowski	kamienszczik
231.		Lis	Andriej Trzcinskij	kuzniec

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

232.			Wojciech Władzinskij	sapożnik
233.			Jozef Jastrzębskij	szornik
234.			Aleksandr Dobieckij	mielnik
235.		Kasyldow	Franc Matyka	kamienszczik
236.		Podosie	Anton Płodowskij	toże
237.		Golełazy	Walentij Kowalskij	kuzniec
238.		Jarczew	Feliks Budzinskij	szornik
239.		Podosie	Wilgielm Nejman	maszynist
240.		Germanicha	Lejbuś Benef	sapożnik
241.			Pinkwas Akerman	stolar
242.	Krasuse	Lencznowola	Gdala Pejblem	rieznik
243.			Moszko Golcman	toże
245.		Zembry	Jozef Sopulskij	płatnik
246.		Karwow	Wulf Kogut	sapożnik
247.		Lencznowola	Moszko Goldberg	portnoj
248.			Manys Szenbrum	toże
249.		Zembry	Szulko Zdanowicz	płatnik
250.			Berek Głasman	portnoj
251.		Smolanka	Franc Oleszkiewicz	kuzniec
252.		Zembry	Majer Tugender	sapożnik i uboj skota
253.	Tucho- wicz	Tuchowicz	Pejsman Mostecerman	portnoj
254.			Jan Szmit	paktjar
255.		Gozd	Ludwik Płotkowskij	kuzniec
256.		Jedlanka	Jan Tomaszewskij	portnoj
257.			Martin Tomaszewskij	toże
258.			Juzef Tomaszewskij	pilszczik
259.		Szyszki	Anton Koper	kuzniec
260.		Lipniak	Perec Alfisz	paktjar
261.		Piaski	Pietr Popieluch	pilszczik

Artur Górak Spis rzemieślników i handlarzy powiatu łukowskiego z 1868 r.

262.		Zastawie	Moszek Wodynski	paktjar i mielocz. produkcja soli
263.		Wulka Zastawska	Cuko Feldman	paktjar
264.			Andriej Gromada	plotnik
265.		Nidźwiadka	Jan Podstawka	kuzniec
266.			Szymasa Mukowski	paktjar
267.		Celiny	Dawid Wrubel	sapożnik
268.		Zastawie	Juzef Czerniawski	pilszczik
269.		Warkocz	Srul Fajgenweyg	sodierżyt chorczewnju
270.	Łukow	Sienciaszka	Lejderfarb Boruch	sapożnik
271.			Wolf Gostman	portnoj
272.			Stiepan Jaworski	plotnik
273.		Łapiguz	Jan Zielinski	stolar
274.			Lejzor Woldkierz	mielocznaja produkcja siena
275.		Zalesie	Szumil Wilenski	paktjar
276.			Jozef Chrusciel	plotnik
277.			Icek Last	sapożnik
278.			Andriej Goldin	kolesnik
279.			Jozef Pokrzywnicki	pilszczik
280.		Ławki	Lejbuś Golc	paktjar
281.			Jan Zaionc	plotnik
282.			Rozalia Chrusciel	tkaczycha
283.		Gołaszyn	Stanisław Bielski	kolesnik
284.			Adam Radzikowski	bondar
285.			Martin Szadek	plotnik
286.			Wojciech Smyk	portnoj

Гонимовъ Сыковенко
Майоръ
М. Биернацкий

Ilustracja nr 2. Podpisy naczelnika powiatu Maiora i referenta Biernackiego